

Jørgen Moe - livsløp

Viktige årstall i Jørgen Moes liv

- 1806 Søsteren Else Jørgine blir født
- 1808 Søsteren Maren blir født
- 1811 Søsteren Beate Elisabeth blir født
- 1813 Født 22. april på gården Mo i Steinsfjerdingsgen i Hole
- 1813 Jørgen døpes 30. mai.
- 1815 Søsteren Mads Eline blir født
- 1815 Faren kommer på Stortinget
- 1817 Søsteren Marie Olava blir født
- 1819 Broren Ole blir født
- 1821 Søsteren Inger Lovise blir født
- ====
- 1824 Bestevennen Peter Fredrik Brock (f. 1814), sønn av kapellanen i Norderhov, flytter fra Ringerike.
- 1823-26 Går 3-4 år i fastskolen (allmueskole) på Berger, hos kirkesanger Larsen fra Jylland.
- 1826 Begynner i august på artiumskurs i Norderhov hos residerende kapellan Christopher Støren (til januar 1830).
- 1826 Møter Andreas Grøtting (1816-1870) fra Ål.
- 1827 Peter Christen Asbjørnsen begynner på Størens artiumskurs i Norderhov. Moe og Asbjørnsen møtes første gang denne sommeren.
- 1828 Skriver dikt til søsteren Beates 17-årsdag.
- 1828 Skriver diktet *I høien Nord - en Blomst der groer* osv.
- 1828 P. C. Asbjørnsen reiser fra Norderhov tilbake til Kristiania (var for lat)
- 1829 Blir alvorlig syk, får nervøst sammenbrudd «bipolar lidelse» i desember.
- ====
- 1830 Skriver diktet *Afsked til min Fødeegn*, upublisert.
- 1830 Slutter på Størens artiumskurs i januar, leser så privat i Kristiania og tar studenteksamen i mai eller august 1830.
- 1831 Reiser på nyåret til Kristiania for å lese til Andeneksamen, dvs. «forberedende»
- 1831 Skriver diktet *Kjæmpehaugen*, mislykket, ikke trykt.
- 1831 Skriver minnedikt til klokker og lærer Jens Larsen i Norderhov.
- 1831 Blir huslærer hos kjøpmann Moestue/Mostue på Kjeldsbæk nær Bygdøy. Blir her til sommeren 1834.
- 1832 Tar Andeneksamen (forberedende) 7. juni i Christiania. Får en god laud.
- 1832 Høsten 1832 begynner han å studere teologi (?)
- 1832 Forlover seg i november med 17 år gamle Fredrikke Nilson, kalt *Persillebladet*.
- 1832 Skriver dikt til søsteren Olavas konfirmasjon.
- 1832 Tar kontakt med forfatteren Maurits Hansen og ber om råd.

- 1832-34 Fra våren 32 til sommeren 34 skriver Moe over 25 innlegg i Samfundsbladet (ifølge Grimnes 1929:32)
- 1833 Jørgen Moe er i siste kvartal redaktør i *Samfundsbladet* for Studentersamfundet. Skriver der polemiske innlegg og dikt.
- 1833 Asbjørnsen blir huslærer på Romerike.
- 1833 Skriver diktet *Aftenen. Forsøg i Barnevisen*. Trykt i Samfundsbladet no. 4, 2.
- 1833 Møter Catharina (Trine) Daae, hans store ungdoms kjærlighet.
- 1834 Skriver minnedikt om lærer Christopher Støren, trykt i Morgenbladet.
- 1834 Skriver brev til Beate med bønn om å skrive ned eventyret om «De sju folene».
- 1834 Avbryter studiene i august og reiser hjem på grunn av nervesykdom. Grimnes 1929:46: Og nå følger to lange år da sykdom, ensomhet og uvisshet tvinger ham inn i seg selv.
- 1834 Besøker Maurits Hansen i mars.
- 1835 Forlovelsen med Fredrikke Nilson blir hevet med hennes fars hjelp.
- 1835 Broren Ole konfirmeres i Hole kirke, og Jørgen holder preken i kirken.
- 1835 Sommertur til Hallingdal med søsteren Olava. Skriver dagbok - deler av dagboka skal være bevart.
- 1835 Skriver diktet *Barndomsminde*.
- 1836 Asbjørnsen blir huslærer i Gjerdrum.
- 1836 Senhøstes leser Moe brødrene Grimms eventyr *Kinder- und Hausmärchen*, noe som fikk stor betydning for han.
- 1837 Asbjørnsen og Moe avtaler å utgi folkeeventyr slik de lever på folkemunne.
- 1837 Eventyrinnsamling i Ådalen og Sør-Aurdal - sammen med Asbjørnsen.
- 1837 Holes første formannskap i september der faren er med.
- 1837 NOR, en Billedbog for den norske Ungdom, utkommer.
- 1837 Bor i Kristiania om høsten.
- 1838 Subskripsjonsplaner. Avtaler med forlegger Guldberg.
- 1838 Publiserer anonymt innledningsdikt «Til den norske Ungdom» til 5 eventyr trykket i «Nor. En Billedbog for den norske Ungdom».
- 1838 Påsken: får et dusin eventyr fra Lakoder, dvs Lars Hansen Svendsrud (49 år). 11 eller 12 eventyr fra Lars Hansen er bevart (Gjefsen 2011 s. 51)
- 1838 Eventyrinnsamling på Ringerike, der 22 kommer med i førsteutgaven 1841.
- 1839 Første eventyr publiseres (på vers) om katten og musa (etter Gunhild?)
- 1839 Tar teologisk embetseksamen i juni.
- 1839 Faren er på Stortinget
- ====
- 1840 Begynner i januar som huslærer på Hesselberg i Norderhov (?)
- Botten-Hansen 1865: «Var Lærer ved en Skole paa Ringerige, som han bestyrede sammen med nuværende Præst Meyer, og hvoraf Ringeriges Realskole har udviklet sig».
- 1840 Lærer ved Møllers institutt og Nissens latin- og realskole i Kristiania.
- 1840 Asbjørnsen kommer til Ringerike i juli - samarbeider.
- 1840 Skriver to religiøse dikt: *Alt hva der hviler trygt* og *Pathmos*.
- 1840 Subskripsjonsinnbydelsen til *Norske Folke- og Barneeventyr*. Skrevet våren 1840. Trykt i: Den Constitutionelle, 23. februar.

- 1840 Gir ut *Samling av Sange, Folkeviser og Stev i norske Almuedialekter*. Viktig innledning av Jørgen Moe, skrevet sommeren 1840.
- 1841 Skriver minnedikt om sogneprest Støren, med i *Digte* 1850
- 1841 Gudbrandsdalsreise - kommer til Fron. Skriver dagbok (23.07-1841)
- 1841 Møter Henrik Wergeland på dampskipet Jernbarden fra Kapp til Lillehammer.
- 1841 Første hefte med *Norske Folkeeventyr* kommer ut 29.12.1841 [1842]. Mest eventyr fra Ringerike og Romerike. Var på 96 små sider.
- 1841-44 Utgir, sammen med Asbjørnsen, fire små hefter med *Norske Folkeeventyr* (samlet i II bind; 23 av 28 eventyr som Jørgen Moe redigerer er fra Ringerike). Radikalt fordi de gjengir eventyrene i muntlig stil og et noe fornorsket skriftspråk.
- 1842 Skriver diktet *Haab af Sorg* etter siste avskjed med Catharina Daae.
- 1842 Norske Folkeeventyr. 2. hefte kommer ut i september, 3. hefte i oktober.
- 1842 Innsamlingsreise i Telemark.
- 1842 På samlerferd til Vest-Telemark i juni. Mottar Olea Crøgers visesamling.
- 1842 Asbjørnsen på samlerferd til Nord-Gudbrandsdalen.
- 1842 Skriver diktet *Gjertrudsfuglen*, publiserer diktet *Vaarklokken* i Brage og Idun.
- 1842 September - begynner som huslærer hos jernverkseier Nicolai Aall på Nes.
- 1843 Får en rekke folkeleiker fra søstrene Else og Beate, 24 i alt.
- 1843 Norske Folkeeventyr, bind 1 avsluttes i desember.
- 1844 Sluttes som huslærer hos Nicolai Aall på Nes ved Tvedestrand.
- 1844 Høsten 1844 norsklærer ved Christiania Borgerskole.
- 1844 Utgir sammen med Bernhard L. Essendrop *Digte til Udenadlæsning* til bruk i borgerskolens lavere klasser. I 1863 kom 3. utgave med 46 dikt og sanger.
- 1844 Norske Folkeeventyr, bind 2, 1. hefte, kommer ut i oktober.
- 1845 Fra januar 1845-1853 lærer ved Krigsskolen. Underviser i religion, norsk og logikk (tankelære).
- 1845 Reiser om sommeren sammen med Asbjørnsen til Ådalen og Hedalen.
- 1845 Asbjørnsen utgir første samling med *Norske Huldreeventyr og Folkesagn*.
- 1846 Moren dør 6. februar.
- 1846 Reiser i juli til Telemark, Hardanger, Voss, Sogn og Hallingdal med offentlig stipend for å samle folkedikting.
- 1846 Skriver et hyllestikt til prof. Christian Keyser når han fratrer sitt embete.
- 1846 Holer tale: «Tale ved Bragebægeret»
- 1847 Reiser med offentlig stipend i juli og august til Telemark, Setesdal og Åseral. Samler mange folkeviser. Skriver også ned folkeleiker, gåter, inskripsjon på ølboller, navn på dyr osv. - første innsamling av den slags i Norge.
- 1848 Er med på offentlig fest til støtte for Danmark.
- 1848 Faren blir ordfører i Hole.
- 1848 *Norske Viser og Stev*. 2. utgave av Moes *Samling av Sange, Folkeviser og Stev i norske Almuedialekter*. P. A. Munch var ansvarlig (Edwardsen 2005:176).
- 1849 Festkvelder i Christiania Theater 28, 29 og 30. mars. Ole Bull spiller melodien til «Sæterbesøget» av Moe.
- 1849 Faren dør 9. mai.
- 1849 Reiser til Hardanger sammen med Hans Gude og Kjerulf.
- 1849 Julen feirer Moe hos vennen Hans Gude i Nes i Hallingdal.

- 1849-50 Er universitets-stipendiat i folkeminnevitenskap fra januar 1849 - 1. juli 1850.
- ====
- 1850 19. jan: får brev om først reduksjon og så inndragelse av stipendiet.
- 1850 Får nervøst sammenbrudd, reiser hjem til Mo i februar.
- 1850 *Digte* kommer ut. *Blomster-Ole, På solen jeg ser, Fanitullen, Sæterreise* osv. Kom ut des. 1849, men postdatert til 1850 (som var tidens skikk).
- 1850 16. mars: sterkt kritisk artikkel i *Krydseren* om Moes personlighet og hans *Digte*.
- 1850 I juli på tur med Unger og Hertzberg på Hardangervidda
- 1850 På tur med Grøtting til Sverige (?)
- 1850 Arbeider med *Draumkvædet*.
- 1850 Minnefest for Oehlenschläger med Håkon Jarl (teater) og prolog av Jørgen Moe.
- 1851 Forlover seg med Johanne Fredrikke Sophie Sørenssen i september.
- 1851 Er med i komiteen og deltar på Nordisk Studentertog i Oslo. Moe holder tale om nordisk kunst og skriver flere dikt i den anledning.
- 1851 Utgir *Norske Folkeeventyr*. Ny Samling. 2. utgave med viktig innledning av Moe.
- 1851 Utgir barneboka *I Brønden og i Kjærnet*. Kom ut 1850, men postdatert til 1851.
- 1851 Tur til Trøndelag og Romsdal, med Thaasen, Grøtting og Løchen, i juli.
- 1852 Tar praktisk teologisk eksamen.
- 1852 Utnevnes 24. mai til å være med i salmebokkomite sammen med prestene A. Grimelund og W. A. Wexels. Resultatet blir *Tillæg til den evangelisk-christelige Psalmebog*. [Vesentlig Wexels arbeid]. Chra. 1853. 144 s.
- 1852 *Norske Folkeeventyr*. Utgitt i to bind av Asbjørnsen og Moe. 2. utgave. Kom ut 1851, men postdatert til 1852. Viktig innledning av Jørgen Moe.
- 1853 Slutter som lærer ved Krigsskolen - etter vårsemesteret? Se 1845.
- 1853 Utnevnes 16. april til residerende kapellan i Krødsherad og Eggedal anneks i Sigdal sokn med bolig i Krødsherad.
- 1853 Ordineres 17. juni til prest i Gamlebyen kirke.
- 1853 Flytter til Krødsherad i august.
- 1853 Sigdal kirke innvies i november.
- 1854 Gifter seg med Johanne Fredrikke Sophie Sørenssen (1833-1913) 7. februar.
- 1854 Skriver tekst til Tidemands maleri *Eventyrfortællersken*.
- 1855 Datteren Vedastine blir født i januar.
- 1855 Utgir diktsamlingen *At hænge paa Juletræet* (> *En liden Julegave*, 1859, 1863)
- 1855 Utgir skriftet *Om Natteløb* av presten Bruun i Rollag. Moe skriver innledning. Omtalt i Mørch 1965 s. 1161 f. Ingen eks. av skriftet er funnet.
- 1856 Datteren Marie blir født i desember.
- 1856 *Digte*. 2. noget forøgede Udgave. Christiania.
- 1858 Den siste *Raummyrdansen* i oktober.
- 1859 Sønnen Moltke blir født på prestegården Bjertnes i Krødsherad 19. juni.
- 1859 Olberg kirke innvies 19. oktober.
- 1859 Noresundmordet og Moes berømte gravtale.
- 1859 Veggli kirke innvies i desember (i brev til Asbjørnsen, Krogvig 1915:282).
- ====
- 1860 Utgir diktsamlingen *En liden Julegave*. Utvidet utg. av *At hænge paa Juletræet*.

- 1860 Blir syk i august, rekreasjon på Sandefjord Bad.
- 1861 Sønnen Ole Falk blir født.
- 1862 Blir medlem i komiteen for å vurdere P. A. Jensens lesebok.
- 1863 Datteren Alexandra blir født 6. januar.
- 1863 Utnevnes 10. januar til sokneprest i Bragernes, Drammen. Tiltredes i juni.
- 1863 Skriver dikt til påbegynnelsen av Randsfjordbanen.
- 1863 Skriver *Barneeventyret*, forsvarer eventyret mot pietistiske angrep.
- 1864 Utgir *En liden Julegave*. Utvidet utg. av *At henge paa Juletræet* [1863]
- 1865 Datteren Olava blir født, dør knapt 5 år (Gjefsen 2011:266)
- 1865 Overlater eventyrsamlingene sine (fem notatbøker) til Asbjørnsen og viseoppskriftene til Bugge.
- 1865 Skriver Rimbrev til sønnen Moltke (om Alarm og ulven)
- 1865 Blir medlem i salmebokkommisjonen i juli.
- 1865 Jordskjelv på Bragernes i mai.
- 1865 Får Heuch som personellkapellan i oktober.
- 1866 *Norske Folkeeventyr*, 3. utgave, utkommer [1865]
- 1866 Bragernes kirke brenner 12. juli.
- 1866 Broren Ole blir ordfører i Hole.
- 1867 Innstilling fra salmebokkommisjonen foreligger i juni.
- 1867 Blir syk igjen, rekreasjon på Grefsen Bad i juli.
- 1868 *Norske Folkeeventyr*, 4. utgave, utkommer [1867]
- 1868 Skriver dikt og holder tale til åpningen av Randsfjordbanen (se Bjartli 1953)
- 1869 *Norske Viser og Stev*. Av Jørgen Moe. 3.utgave ved Hans Ross. Kristiania
- 1869 Skriver dikt til *Nordisk studentermøte*
- ====
- 1870 Utnevnes til prost i Drammen prosti; omfattet Drammen, Asker, Røyken, Hurum og Lier.
- 1870 Legger ned grunnstein til Bragernes nye kirke i Drammen 20. mai.
- 1871 Bragernes nye kirke innvies 12. juli 1871.
- 1871 Blir sokneprest i Vestre Aker prestegjeld i juni.
- 1871 *Norske Folkeeventyr. Ny samling*, utkommer i oktober.
- 1871 Holder hyllingstale for H. C. Andersen som er på Norges-besøk (?)
- 1872 Blir medlem av Videnskabselskabet 16. mai.
- 1872 Holder preken i Vestre Aker kirke i anl. tusenårsjubileet for rikssamlingen 872.
- 1872 Kong Karl 4. dør. Skriver kantate ved minnefesten 19. september.
- 1872 Stifter Prestegårdens Kvindeforening i Vestre Aker, i oktober.
- 1873 Utnevnes til Ridder av St. Olavs orden.
- 1873 Skriver kantate til åpningen av Drammens Industriutstilling.
- 1874 Gustav Jensen erstatter Heuch som Moes personellkapellan.
- 1875 Utnevnes 28. august til biskop i Kristiansand stift.
- 1875 Skriver kantate til avduking av Karl Johan-statuen på Slottsplassen 6. sept.
- 1876 Tiltrer som biskop i Kristiansand 17. januar.
- 1876 Får besøk av Asbjørnsen i august og Moltke blir Asbjørnsens medarbeider.
- 1876 Mekler i striden mellom Ernst Welhaven og Oftedal.
- 1876 Må avlyse visitaser på grunn av sykdom i juni.
- 1877 Visitaser i Nedre Telemark, Landvik og Fjære.

- 1877 Moes samlede skrifter utgis i 2 bind, ved Moltke Moe.
- 1878 Visitaser i Vest-Telemark, Stavanger og Ryfylke.
- 1878 Bispegården må evakueres 5. nov. pga. bybrann.
- 1879 Får besøk av Asbjørnsen i august.
- 1879 Visitaser i Arendal, Karmsund, Jæren og Østre Nedenes.
- 1879 Kunstnerutgaven av eventyrene kommer ut i fem hefter.
- ====
- 1880 Visitaser i Mandal, Setesdal og Dalane.
- 1880 Domkirken i Kristiansand brenner 18. oktober, ny bybrann.
- 1880 *I brønnen og i tjernet*. Andre utgave kommer ut med forklarende ordliste.
- 1881 Kommandør av St. Olavs orden, i januar
- 1881 Søker avskjed som biskop fra 1.1.1882 pga. sviktende helse.
- 1882 Pensjonert fra bispestillingen 1. januar på grunn av sykdom.
- 1882 Dør 27. mars kl. 10 i Kristiansand. Gravlagt på Vestre Aker kirkegård 3. april, og etter hvert sammen med kone og 4 av sine 6 barn.
- 1882 3. april kl. 1 begravelse i Vestre Aker kirke der Jørgen Moe blir gravlagt.
- 1885 Asbjørnsen dør 6. januar 1885.
- 1887 1. pinsedag innvier professor Monrad et minnesmerke på Moes grav. Det er en bronsebyste på granittsokkel.

- 1913 Bauta til minne om Jørgen Moe blir reist på Mo gård 7. september.
- 1954 Moe-stemne på Mo sankthandsdagen. Prolog av Elling M. Solheim: *Det var her det begynte*.
- 1956 4H-landsleir med besøk på Mo. Skuespill skrevet av Elling M. Solheim ble framført.